

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
 We Lwowie miesięcznie zł 4.20
 z dostawą do domu... „ 4.50
 na prowincji... „ 4.50
 za granicą... „ 6.50
 Cena pojedynczego egzemplarza
 na całym obszarze Polski
20 groszy
 Redakcja i Dyrekcja:
 Lwów, Sykstuska 21.
 Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
 10 wieczór drukarnia 496.
 Administracja: Lwów, Szajnochy 2
 Telefon: 19-87.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR HAUSNER

Po zupełnym odnowieniu, znana od prawie 50 lat RESTAURACJA i POKÓJ DO ŚNIADAŃ Władysława KOZŁOWSKIEGO obecnie pod kierownictwem **Karola BAZYLEWICZA** Lwów, ul. Gródecka 85, telef. 22-11 znanego fachowca poleca P. T. Publiczności w każdej porze dnia ciepłe i zimne potrawy. — Prowadzi też kuchnię we własnym zarządzie. — Specjalność: KUCHNIA JARSKA.

Tworzenie nowej organizacji P. P. S. w Warszawie.

Po rozwiązaniu warszawskiego OKR. PPS. Wyrazy solidaryzowania się ze stanowiskiem C. K. W.

WARSZAWA, 19. 10. (tel. wł.). Dziś odbyło się zebranie części działaczy socjalistycznych, zawodowych i z różnych dziedzin pracy społecznej w Warszawie, które wybrały warszawski komitet PPS. — Została wydana odezwa zawierająca 10 podpisów przedstawicieli dzielnic warszawskich wszystkich związków zaw. oraz spółdzielni.

Wobec rozsiewanych przez „Przedświt“ pogłosek, jakoby Warszawa podmiejska przyłączyła się do rozbijackiej roboty Jaworowskiego — Komitet Warszawy Podmiejskiej protestuje przeciwko temu z oburzeniem, wyrażając pełne zaufanie CKW.

C. K. W. otrzymał w dniu dzisiejszym od licznych organizacji w kraju depeşe, solidaryzujące się w zupełności ze stanowiskiem C. K. W. M. in. wpłynęły wczoraj depeşe z O. K. R-ów miast: Lublina, Śląska, Grodna, Ostrowia Mazow. i Przemysła.

Centr. Wydział Kolejowy przesłał CKW

wyrazy pełnego zaufania za mężne stanowisko, zajęte w sprawie warszawskiej organizacji partyjnej, stwierdzając, iż działalność Rajm. Jaworowskiego szkodzi interesom klasy pracującej, a tem samem kolejarzy.

Sekretarjat generalny CKW. ogłasza komunikat, że obejmuje bezpośrednio w swoje ręce kierownictwo warszawskiego PPS., dalej stwierdza, że ci, którzy wylamali się poza nawiasem partji zostają wykluczeni. Specjalna komisja przystępuje do nowej rejestracji członków organizacji warsz. Rejestracja obejmuje wszystkich członków partyjnych z wyłączeniem tych, którzy wylamali się z pod karnościami partji.

ZERWANIE STOSUNKÓW TURECKO-ALBAŃSKICH.

WIENIEN. 19. października. (Pat.) Dzienniki donoszą z Konstantynopola, że rząd turecki, który odmówił uznania królem Albanji Achmeda Zogu, obecnie odwołał swego posła z Tirany.

POGRZEB GEN. ROZWADOWSKIEGO.

WARSZAWA. 19. października. (A. W.) Pogrzeb generała broni Tadeusza Rozwadowskiego, odbędzie się w poniedziałek we Lwowie. Trumna złożona będzie na Cmentarzu Obrońców Lwowa w katakumbach.

MIN. PAINLEVE W WIEDNIU.

WIENIEN. 19. października. (Pat.) Dziś przybył do Wiednia francuski minister wojny Painlevé. Pobyt jego we Wiedniu, niema charakteru politycznego. W dniu dzisiejszym kanclerz Seipl, wydał na cześć Painlevégo śniadanie.

ECHA KATASTROFY PRASKIEJ.

PRAGA. 19. października. (A. W.) Ogólna ilość ofiar strasznej katastrofy budowlanej wydobytych z pod gruzów wynosi 46 zabitych. W całej Czechosłowacji zorganizowana jest zbiórka na rzecz rodzin ofiar katastrofy. Do tej pory zebrano 850 tys. kor. czeskich.

Górują wśródnie

KALOSZE
i ŚNIEGOWCE

ŚWIATOWEJ MARKI

PEPEGE

MAKKA FABRI

Polski Przemysł Gumowy T.A. w Grudziądzu.

O wysokość odszkodowania za objęcie Zakładów Chorzowskich.

HAGA, 19. 10. (PAT.). Sekretarjat Stałego Trybunału sprawiedliwości międzynarodowej ogłosił następujący komunikat: Jak wiadomo, Stały Trybunał sprawiedliwości międzynarodowej wydał w dniu 13 września br. orzeczenie w sprawie fabryki chorzowskiej. W orzeczeniu tem Trybunał uznając, że rząd polski winien jest uścić rządowi niemieckiemu odszkodowanie za objęcie w posiadanie zakładów chorzowskich, odroczył do przyszłej sesji ustalenie wysokości tego odszkodowania. W tym celu Trybunał postanowił powołać komitet rzeczoznawców, którego zadaniem jest wyjaśnienie pewnych spornych punktów. Komitet ten w myśl decyzji Trybunału ma się składać z trzech rzeczoznawców, wyznaczonych przez przewodniczącego Stałego Trybunału sprawiedliwości międzynarodowej, którym przydani będą dwaj asesoro-

wie, mianowani przez strony. Obecnie przewodniczący Trybunału wyznaczył na rzeczoznawcę inż. Emila Colletta, inż. Hansa Herzoga (Szwecja) i Ivera Hoey (Norwegja). Termin wyznaczenia przez strony zainteresowane swoich asesorów upływa z dn. 1 listopada br.

Dalszy ciąg Walnego Zgromadzenia partyjnego

z tym samym porządkiem dziennym, odbędzie się **we wtorek 23 bm.** o godzinie 6 tej wieczorem w lokalu Rynek 8/I p.

Obecność wszystkich członków P. P. S. wymagana pod rygorem organizacyjnym.

Wstęp wyłącznie za okazaniem legitymacji partyjnej.

J. Szczyrek
przewodniczący

K. Ermich
sekretarz

Przerwa w rokowaniach polsko-niem.

BERLIN, 19. 10. (PAT.). Po wczorajszym posiedzeniu gabinetu Rzeszy biuro Wolffa ogłosiło następujący komunikat: minister Hermes złożył gabinetowi Rzeszy sprawozdanie o swoich ostatnich rozmowach w Warszawie. Ze sprawozdania tego

wynika, że narazie w rokowaniach nastąpiła przerwa, którą spowodowało oświadczenie ze strony Polski, iż prace komisji są chwilowo bezprzedmiotowe. Ponieważ mimo ustępstw, strona polska zwłaszcza w komisji taryfowo-celnej nie poczyniła żadnych poważniejszych ustępstw. Niemcy zastosowały się do oświadczenia polskiego. Wobec tego członkowie niemieccy wchodzący w skład komisji taryfowo-celnej, która obradowała obecnie w Warszawie powrócili narazie do Berlina. W międzyczasie gabinet Rzeszy zajmie się szczegółowo rozpatrzeniem obecnej sytuacji, poczem dopiero przewodniczący obu delegacyj przystąpią prawdopodobnie do kontynuowania rozmów.

Nowy dowód zatonięcia samolotu Amundsena.

Znalezienie baku benzynowego.

OSLO, 19. 10. (AW.). Do Valdersund zawinął norweski statek „Leif“, który przywiózł wylowiony na wysokości Drontheim bak benzynowy pochodzący z samolotu Amundsena „Latham“. W baku pojemności 600 litrów znajdowało się jeszcze 30 litrów benzyny. Na jednej ze ścian widnieje napis „Latham“, na drugiej aluminiowej znajdują się napisy dokonane ołówkiem, są jednak lak zatarte, że nie zdolano ich narazie odcyfrować. Napisy te zawierają zapewne tajemnicę katastrofy hydroplanu.

Kapitan Larsen oświadczył, że znaleziony bak jest dowodem, iż „Latham“ spadł w morze niedaleko brzegów Norwegji. O upadku na lód niema mowy, gdyż w tym wypadku bak benzynowy uległby rozbięciu.

Rząd norweski wyznaczył dzień 17 gru-

dnia w którym Amundsen dotarł swego czasu do bieguna południowego jako dzień poświęcony pamięci wielkiego badacza podbiegunowego.

Zaostrzenie się konfliktu w przemyśle tkackim w Niemczech.

BERLIN, 19. 10. (PAT.). Związek robotników włókienniczych okręgu monachijskiego odrzucił orzeczenie rozjemcze. Jednocześnie przemysłowcy włókienniczy tego okręgu również orzeczenie odrzucili. Jak donosi „Vorwärts“ wskutek odrzucenia orzeczenia rozjemczego należy oczekiwać zaostrzenia się i rozwinięcia konfliktu w przemyśle włókienniczym. Czynnione są już przygotowania do rozpoczęcia przez przemysłowców w dniu 27 bm. lokautu, który ma objąć najpierw całą Nadrenję i Westfalję.

Z dniem 3 listopada br. zapowiedziane jest rozszerzenie lokautu na cały teren Rzeszy niemieckiej.

Pleniądze sowleckie dla komunistów łódzkich.

WARSZAWA, 19. 10. (AW.). „Kurjer Warsz.“ dowiadyuje się z wiarygodnego źródła, że przed trzema dniami komitet wykon. Kominternu przekazał do Berlina telegraficznie znaczną kwotę pieniędzy dla komunistów łódzkich.

Wielka katastrofa samolotowa.

2 osoby zabite, 5 rannych.

ATLANTIC CITY, 19. 10. (Pat.). Jednopłatowiec Junkers spadł tu z wysokości 6.000 stóp, zabijając dwie osoby i raniąc ciężko 5 osób.

JACK LONDON

LUDZIE Z GŁĘBINY.

(Dokończenie).

Im więcej ożywiła ich herbata, tem więcej stawali się wylanymi i tem więcej mówili o sobie. Woźnica miał żonę i wszystkie dzieci na cmentarzu z wyjątkiem jednego syna, już dorosłego, który mu pomagał. Ale stało się nieszczęście: syn umarł w 31-szym roku życia na ospę. Wkrótce potem woźnica musiał przeleżeć się trzy miesiące w szpitalu — i teraz nastąpił kres. Gdy go wypuszczono, był słaby i złamany, młody, silny syn nie żył, małe jego przedsiębiorstwo uległo zniszczeniu — a nie posiadał ani jednego penny. Nieszczęście przygniotło go a dla starego człowieka nie było już możliwości wydźwignięcia się. Wszyscy przyjaciele byli tak samo biedni jak on. Gdy miasto przygotowywało uroczystości koronacyjne, próbował znaleźć gdzieś pracę.

— Ale opuściła mnie resztką sił, gdym słyszał ciągle jedną i tęsamą odpowiedź: Nie, nie nie! To słowo brzmiało mu w nocy w uszach, gdy próbował zasnąć. Jeszcze ubiegłego tygodnia zgłosił się na pewien anons do Hockney; skoro jednak podał swój wiek, znowu odpowiedziano mu, że jest za stary, o wiele za stary.

Cieśla był synem żołnierza; ojciec jego służył 22 lat. Obaj bracia również wstąpili do służby wojskowej; jeden umarł w Indjach po powstaniu

jako wachmistrz huzarów, drugi, który służył przez dziewięć lat pod lordem Robertsem, zginął w Egipcie. Cieśla nie poświęcił się karierze wojskowej i dlatego tułał się jeszcze po tej ziemi.

— Ale niech pan patrzy, niech mi pan da rękę — rzekł i rozsunął koszulę. — Nadaję się do muzeum anatomicznego. Niknę, staję się cieniem z powodu braku pożywienia. Niech pan tylko dotknie mych żeber.

Wsunąłem rękę pod jego koszulę i dotknąłem ciała. Skóra rozciągała się jak pergamin, a wrazenie, którego doznałem, można porównać tylko z tem, jakie się odbiera, przeciągając ręką po desce do prania.

— Miałem siedem tłustych lat — mówił — dobrą żonę i trzy zachwycające dziewczynki. Lecz wszystko pomarło. Dziewczęta umarły w ciągu czternastu dni na szkarlatynę.

— Zdaje mi się — przerwał woźnica, chcąc skierować rozmowę na przyjemniejszy temat — że jutro rano nie potrafiłbym przełknąć śniadania w przytułku dla ubogich.

— I ja nie potrafiłbym — przytwierdził cieśla — i rozpoczął roztrząsać kwestję jedzenia, opowiadając o smacznych potrawach, jakie im żony swego czasu przyrządzały.

— A teraz przez trzy dni pościłem — rzekł woźnica.

— A ja przez pięć — dodał posepnie jego towarzysz. — Przez pięć dni nie włożyłem do żołądka poza jakąś łupiną z pomarańczy... tego chyba nie zniesie wymędrniały organizm. Nieraz, gdy nocą chodziłem po ulicach, ogarniała mnie

taka rozpacz, że byłem zdolny do wszystkiego. Pan zrozumie, co mam na myśli: nachodziła mnie pokusa popełnić jakiś wielki rabunek. Gdy jednak zrobił się dzień, stałem, obezsiłniony głodem i wtedy nie umiałbym nawet kotu zrobić coś złego.

Gdy napływ nowego jedzenia podniecił nieco ich siły duchowe, uculi się śmielsi i jeli rozprawiać o polityce. Muszę przyznać, że mówili o niej prawie tak rozumnie jak przeciętny człowiek z klasy średniej. Wprawiła mnie w zdziwienie ich znajomość świata odnośnie do geografji, ludów i historii nowoczesnej. Jak już wspomniałem, nie byli ograniczeni. Byli tylko starzy — i tragedja polegała na tem, że ich dzieci nie dochowały się i nie mogły im dać kątkę przy swoim ognisku.

Jeszcze jedno małe spostrzeżenie zrobiłem, gdy na rogu ulicy zegałem się z nimi, uszczęśliwwszy ich kilkoma szylingami i pewnym widokiem na łóżko. Gdy zapaliłem papierosa i chciałem odrzucić płonąca zapalną, woźnica wyciągnął po nią rękę. Chciałem mu zapalić drugą ale on rzekł:

— Nie potrzeba. To marnotrawstwo.

I podczas, gdy zapalał ofiarowanego mu papierosa, cieśla spieszenie napychał swą fajkę, by mózdz skorzystać z tej samej zapalniczki.

— Tak, tak... nie trzeba niczego odrzucać — powiedział.

— Racja — przytaknąłem i pomyślałem przytem o żebrach, przypominających deskę do prania, po których przesuwawała się moja ręka.

APOLLO

DZIŚ PREMIERA WIELKIEGO DRAMATU O PŁOMIENNEJ MIŁOŚCI P.T.:
BŁĘKITNE NOCE W gł. roli PIĘKNA KUSICIELKA
IMOGENA ROBERTSON, NORMAN KERRY i LEWIS STONE.
WL. UNIVERSAL. — JUTRO W NIEDZIELĘ O GODZ. 11:45 WIELKI PORANEK.

Z borysławskiego Zagłębia naftowego.

Nowi rozbijacze. -- Kradzione nazwy. -- Generałowie bez armji. -- Warchołi i wypędki. -- Przeciwnicy „Domu Ludowego”. -- Demagogja endecko-komunistyczna. -- Z hasłem „solidaryzmu” na usługach kapitału. -- Na endeckim szlaku wrogów organizacji klasy robotniczej.

Borysław, w październiku.

Kilka tygodni temu — zostało powiadomione borysławskie zagłębie naftowe o powstaniu nowej organizacji pod szumnym tytułem „Generalna federacja pracy — związek zawodowy”.

Od dziesiątek lat pracy organizacyjnej P.P.S. i klasowych związków zawodowych jesteśmy świadkami tego, jak pogłębiana przez nas świadomość klasowa, skoordynowanie mas do solidarnych i celowych wystąpień — nie dawało spokoju naszym przeciwnikom.

Przypominamy sobie, jak w zaraniu ruchu robotniczego w Borysławiu starano się zgnieść go — presją austriackiego żandarma, jak w jego dalszym rozwoju — w olbrzymiej walce strajkowej 1904 roku zaprzęgnięto do zwalczania tego ruchu wszystkie pisma „narodowe” ze „Słowem Polskim” na czele, które stając wiernie w służbie obcego kapitału nie tylko obryzgiwały błotem, ale oblewały wprost kubłami nieczystości stojącego w walce polskiego robotnika i jego socjalistycznych przywódców.

Chcąc solidarną masę robotniczą rozbić — zrobiono z jednej strony słynny proces „podpalaczy” z drugiej zaś usiłowano kupić pewne grupy robotników pod wodzą Stapińskiego za 20.000 kor. na „budowę domu ludowego”.

Strajk 1904 roku, jakkolwiek nie zakończony zwycięsko, jednak był próbą sił i zbudzeniem się klasowej świadomości robotniczej.

Jego hasło główne: 8-mio godz. czas pracy zo-

stało dopiero w kilka lat później zrealizowane na arenie targów w parlamencie wiedeńskim — dzięki polskiej frakcji socjalistycznej a w szczególności tow. Daszyńskiemu i tow. Diamandowi.

W dziesiątkach lat pracy organizacyjnej przeżywalismy okresy wzniosłe i okresy nad' wyraz ciężkie, ale byliśmy i zostaliśmy jedynymi — któ-

Rodzina wyrzucona przez kamieniczniczkę na bruk!

W redakcji naszej zjawiła się kobieta z trojgiem dzieci, skarżąc się na grozę wstrząsającą fakt, wyrzucenia jej z całą rodziną (7 osób) na bruk przez nielitościwą kamieniczniczkę. — Wypadki takie zdarzają się tak często, że nie reaguje już na nie energicznym protestem ogół, mimo że w każdym z nich kryją się tragedje rodzin, bezbronnych wobec przemocy, usankcjonowanej ustrojem społecznym, bezbronnych dlatego, że należą do kasty... wyziedziczonych, bo biednych.

Tekla Bukalińska była przez dłuższy czas dozorczynią w kamienicy Laury Rimmer przy ul. Zielonej 80. Miała tam jedną izbiekę, do której dopłacała 8 zł. miesięcznie. Chorowity mąż, który na wojnie zdrowie tracił, nie może zapracować na rodzinę. Dwie starsze córki dopomagają z swoich zarobków, troje małych dzieci (najmłodsze 5-let-

rych klasa robotnicza zagłębia naftowego — uważa za swoich przewodników.

W momencie odzyskania niepodległości państwowej — poszła walka starym, utartym już szlakiem.

Najpierw endecja — wpała na zorganizowaną klasę robotniczą zagłębia — chcąc ją ratować od „chorej” P.P.S., zarzucając jej, że współdziałała w „sprzedaniu” na spółkę z Piłsudskim i Moraczewskim — Wschodniej Małopolski — Ukraińcom.

Stworzona przez endecję organizacja niby — robotnicza krótko upadła. Ich miejsce zajęli jednak — ludowcy, tworząc nową efemerydę organizacyjną, zyskującą już więcej członków, — jednak również organizacyjną bankę mydlaną, która nie przetrwała roku swego istnienia.

Wtedy endecy — podjęli nową próbę rozbijania ruchu przez założenie enpeerowskiego oddziału „Zjednoczenia zawodowego”. Oddział ten oparty o centrale swoje na Śląsku — posiada nawet płatnych sekretarzy, więcej znanych szynkowniom, niż robotnikom — kilka lat jednak ich „pracy” nie dało żadnego rezultatu.

nie) potrzebuje odzieży, jała i opieki. Tę rodzinę biedaków kamieniczniczka o kamiennem sercu wyrzuciła przed zimą z mieszkania przeprowadziwszy urzędową rumację pod pozorem rekonstrukcji kamienicy.

Nieszczęśliwcy od poniedziałku tułają się po mieście, nocując przygodnie po znajomych... do czasu, bo przecież znajomi biedaków nie posiadają apartamentów, gdzieby mogli na stałe dać przytułek bezdomnym.

Dorastające córki skazane są na przygodne noclegi.

gdzieindziej znowu szuka kąta matka, a gdzieindziej małe dzieci. Ojciec chory, matka bez pracy i mieszkania... a zima się zbliża, najgroźniejszy wróg ubogiego.

Oto los proletarjackiej rodziny w Polsce, w przededniu radosnego obchodu niepodległości, w obliczu tytu „filantropijnych” stowarzyszeń pod wezwaniem rozmaitych świętych, wobec nieustannych zapewnień burżuazyjno - kapitalistycznego świata, że opieka społeczna jest dla niego poważnie pojętym obowiązkiem! Są pieniądze na uroczyste obchody, na wystawne przyjęcia krajowych i zagranicznych dostojników, na sprawianie ornatów, na naprawianie plebanji i t. d. i t. d. — a niema filantropów i filantropi, by bezdomnej rodzinie, złożonej z 7 osób, dali łań nad głową!

Przed niespełna rokiem w podobnej sprawie apelowaliśmy do komisarza Strzeleckiego. P. Strzelecki zainteresował się okropnym losem nieszczęśliwych.

Apelujemy do obecnego „władcy” miasta i dysponenta funduszu miasta, aby dał pomieszczenie rodzinie bezdomnych... rodzinie, której ojciec na wojnie stracił zdrowie, na wojnie o Polskę, chcąc dać prawo do życia wszystkim swoim dzieciom.

Czy wolno bić dzieci szkolne?

Katusz, w październiku.

Piszą nam:

W dziesiątym roku istnienia państwa, zanotować musimy smutny fakt pobicia dziecka robotnika przez nauczyciela ludowego. Min. Oświaty opracowuje ciągle nowe projekty reorganizacji szkolnictwa. Najładniejsze projekty nie uzdrawiają stosunków w szkole panujących, gdy nauczyciel stosować będzie metody z czasów średniowiecznych.

Fakt pobicia dziecka podajemy do wiadomości kuratorjum, zaznaczając, że dziecko bito po głowie. Sądzimy, że po przeprowadzeniu dochodzeń, kuratorjum zarządzenia wydane zapoda do publicznej wiadomości, dla uspokojenia opinji społeczeństwa.

Smiertelny skok z pociągu młodej kobiety.

Na stacji w Ozarowie zdarzył się wczoraj tragiczny wypadek.

Gdy pociąg, idący z Warszawy do Łodzi, miał stację, otworzyły się nagle drzwi jednego z przedziałów i na stopniu stacji jakaś młoda kobieta. Nie zważając na to, że pociąg minimalnie zwolnił biegu, wyskoczyła na peron.

Skok był fatalny. Pasażerka upadła i uderzyła

głową o płyty chodnika.

Podniesiono ją już nieprzytomną. Przewieziona do Warszawy zmarła w parę godzin po wypadku w szpitalu Dzieciątka Jezus.

Nazwisko jej brzmi Romualda Kosakowska, urzędniczka z Ozarowa.

Wsiadła ona w Warszawie do niewłaściwego pociągu, który nie zatrzymuje się w Ozarowie.

Skapał się w jajecznicy, aby nie płacić podatku.

Bracia Moszek i Noech Pinkert zam. Warszawie reprezentują w bazarze na placu Żelaznej Bramy — branżę jajeczarsko-mleczarską. Dochody mają poważne, a mimo to zalegają stale w podatkach miejskich i skarbowych.

Wczoraj odwiedził Pinkertów przedstawiciel urzędu skarbowego, B. Dworak, by zainkasować sto złotych.

I rzecz dziwna. Jeden z braci — Mo-

szek wyraził gotowość uregulowania należności, gdy tymczasem Noech oświadczył: Po moim trupie!

Nie mogąc dojść doładu, Dworak zdecydował się na obłożenie aresztem skrzyni z jajami. Wezwał do pomocy tragarza oraz poprosił telefonicznie komisarjał o przysłanie asysty.

Na widok policjantów, Noech dostał błąka ze złości. Jednym kopnięciem stracił ze skrzyni wieko z dzikim wrzaskiem skoczył do środka.

Rozległ się chrzest jaj, miażdżonych obcasami. Noech hasał jak baletnica, fruwał nad skrzynią, gniótł jaja stopami, kolanami, nurzał się po pas, wreszcie w umiesieniu dal nurka głową w jajecznicę.

Nikt nie śmiał go ruszyć. Lękając się zetknięcia z lepka masą. W bazarze zapanaowała ogólna weselość. Zjawilo się dziesięciu policjantów.

Ostatecznie furjata owinięto workami, związane mu ręce i na dwukolowym wózku odwieziono go do komisarjału.

Wyrostek kandydatem na fałszerza.

W kinoteatrze „Era” w Warszawie zatrzymano 14-letniego Ięka Luftmana, który wszedł na widownię za sfalszowanym biletym.

Gdy o przykrem odkryciu zawiadomiono rodzinę, w komisarjacie zjawil się Luftman-senior i zawołał:

— Ja się nie dziwię! Co dla takiego łapserdaka znaczy głupi bilet kinowy, kiedy on już od roku fałszuje moje weksle!

Wyrostka, rokującego „piękne” nadzieje na przyszłość, po upomnieniu oddano w ręce rodzica.

Sytuacja strejkowa w Łodzi bez zmiany.

WARSZAWA, 19. 10. (tel. wł.). W dniu dzisiejszym w Łodzi nie było zmiany w sytuacji. Ojbyły się liczne zebrania, na których postanowiono prowadzić strejk aż do zwycięstwa. Pracownicy użyteczności publicznej strejkują w dalszym ciągu. Niektórzy przemysłowcy chwycili się manewru, który spełznął na niczym, a mianowicie: kazali napalić pod kotłami i rano rozśleli specjalnych ludzi do robotników, by przystąpili do pracy. Robotnicy jednak nie dali się wziąć na lew.

Z akcji strejkowej usiłują wycofać się przywódcy NPR. i Ch. D., wbrew woli robotników tych związków.

Prasa burżuazyjna w Łodzi systematycznie rozsiewa fałszywe i kłamliwe wiadomości dotyczące strejku, głosząc zupełną jego likwidację. Komisja strejkowa stwierdza, że pisma te, a w szczególności „Hasło Łódzkie“, jest na żółtym wielkiego przemysłu.

Delegacja niemiecka opuściła Polskę.

WARSZAWA, 19. października. (A. W.) Jak pociąg „Przełęcz Wiecz.“ prócz przewodniczącego delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską, dra Hermesa opuściła Warszawę również część delegatów niemieckich, przede wszystkim członkowie komisji taryfowo-celnej. W Warszawie pozostali jedynie członkowie sekretariatu delegacji.

Proces o dobra Cieszyńskie.

KATOWICE, 19. 10. (A. W.) Drugi dzień w toczącym się procesie apelacyjnym o dobra b. komory cieszyńskiej wypełniły przemówienia zastępców stron, a więc przedstawiciele prokuratury generalnej oraz rzeczników Fryderyka Habsburga w osobach adwokata Wolnego, prof. Allerhanda i dr. Mildwurma. poczem o 7 wieczorem przewodniczący zamknął rozprawę, zapowiadając wydanie wyroku na piśmie. Według

Samobójstwo b. kontradmirała floty austriacko-węgierskiej.

WIEDEN, 19. 10. (A. W.) Dziś popoł. popełnił tu samobójstwo przy pomocy gazu świetlnego b. kontradmirał floty austriacko-węgierskiej Antoni Bourguignon wraz ze swą żoną. Bourguignon liczył lat 91, żona jego 43. Przyczyna samobójstwa nie wyjaśniona, zdaje się jednak, że była nią melancholia pani B.

Gwałtowny pożar pozbawił życia trzech włościan.

MOSKWA, 19. 10. (Pat.). W okolicach Bielgorodu wybuchł gwałtowny pożar w budynkach, w których znajdowało się 100 włościan, przybyłych wraz z końmi, celem wzięcia udziału w zwózce buraków. Trzej włościanie ponieśli śmierć, a 9 zostało silnie poparzonych. Zginęło również 20 koni.

Groźna sytuacja aprowizacyjna w Moskwie.

MOSKWA, 19. 10. (A. W.) Sytuacja aprowizacyjna miasta stała się tak groźną, iż system kartkowy wprowadzony został nie ma powszechnie. Jednocześnie daje się zauważyć silny wzrost cen na chleb i mąkę. Charakterystycznym zjawiskiem jest, że wło-

Wpływy komunistów zmalały do minimum. Robotnicy nie dopuszczają nawet do głosu postów komunistycznych.

W związku „Praca“ wywieszono na drzwiach zawiadomienie, że zebranie Delegatów nie odbędzie się, przybyłych zaś odsyła się do Związku klasowego po informacje i radę.

Nastroj jest w dalszym ciągu dobry.

Akcja ratunkowa w katastrofie budowlanej w Vincennes.

VINCENNES, 19. 10. (Pat.). Dotychczas z pod gruzów zawałonego domu wyobito 7 trupów, oraz 4 rannych. Jak przypuszczają zasypanych jest jeszcze około 12 robotników. W czasie przesłuchania przedsiębiorcy, który prowadził roboty bu-

Zjazd izb adwokackich we Lwowie.

LWÓW, 19. października. (A. W.) Jutro, w dn. 20. b. m. odbędzie się we Lwowie w dużej sali gmachu sądu karnego, zjazd 4-ech małopolskich Izb adwokackich (Lwów, Przemyśl, Kraków i Sanbór) i Izby adwokackiej w Cieszynie. Na porządku obrad zjazdu, który rozpocznie się o godz. 4-tej popoł. będzie sprawa t. zw. wolnoprzedsiębiorstwa adwokatów t. j. umożliwienia adwokatom małopolskim wykonywania zawodu adwokackiego w Poznańskim i b. Królestwie Polskim i naodwrot.

Straszliwe sceny na miejscu katastrofy.

VINCENNES, 19. 10. (Pat.). Siedmiopiętrowy gmach, który się zawałił, przedstawia obecnie stos gruzów, wysokości 1 m. Na miejscu katastrofy rozgrywają się straszliwe sceny. Jednego z robotników włoskich odnaleziono w pierwszych godzinach

dnia, usiłował popełnić samobójstwo. Prace nad oczyszczeniem gruzów posuwają się szybko naprzód. Władze miejskie uchwałyły przyjść z pomocą rodzinom ofiar katastrofy oraz postanowiły urządzić pogrzeb na koszt miasta.

w nocy w pozycji stojącej, przyczem górną połowę ciała miał wolną, do pasa zaś przygnieciony był ciężkimi belkami. Pomimo, że starano się podtrzymać jego siły, w chwili gdy o godz. 5-ciej nad ranem uwolniono go, zmarł. Drugi robotnik jest dotychczas przygnieciony gruzami, z pod których słychać bezustannie jego jęki. Z pod gruzów widać głowę i ramię nieszczęśliwego. Ojciec i brat jego znajdują się na miejscu katastrofy. W chwili obecnej cała akcja ratunkowa przy zwałonym gmachu ogranicza się do niesienia pomocy temu robotnikowi.

opinii tutejszych kół prawniczych należy się spodziewać zatwierdzenia wyroku pierwszej instancji.

Lot transatlantycki na awionetce -- nie udał się?

LONDYN, 19. 10. (A. W.) Angielski lotnik Macdonald, który wyleciał wczoraj w Harbour Grace na Nowej Fundlandji był widziany przez parowiec holenderski w odległości 600 mil na wschód od N. Fundlandji. Od tej pory jednak brytyjskie min. lotnictwa nie otrzymało żadnej wiadomości.

Na zachodnich wybrzeżach Irlandji ustawiono specjalne posterunki, które mają donieść o wylądowaniu Macdonalda, istnieje bowiem przypuszczenie, że Macdonald wylądował w jakimś odludnym miejscu w Irlandji i nie mając radjostacji nie może dać znać o sobie.

NOWE BANKNOTY W GDAŃSKU.

GDAŃSK, 19. października. (A. W.) Gdański Bank puścił w obieg nowe 25 guldenowe banknoty różniące się od dawnych tylko datą i podpisami.

—o—

ZAKAZ PRZYWOZU MIĘSA FRANCUSKIEGO DO WŁOCH.

PARYŻ, 19. października. (A. W.) Rząd włoski wydał rozporządzenie, na mocy którego zakazany zostaje przywóz mięsa francuskiego do Włoch. Tego rodzaju krok niezmierny w stosunkach międzynarodowych wzbudził w kołach francuskich eksporterów mięsa poważne zaniepokojenie, gdyż rząd włoski nie podał żadnych powodów tego zarządzenia.

—o—

ZMIANA NA STANOWISKU DOWÓDCY O. K. VIII.

WARSZAWA, 19. października. (A. W.) „ABC“ donosi, że miejsce dowódcy O. K. VIII. gen. Berbeckiego ma być mianowany gen. Stefan Paślawski, dotychczasowy dowódca K. O. P.-u.

Najwyższy dom świata.

W dniu 1. lutego 1929 roku rozpoczęte zostaną w Chicago przy ulicy Wacker Drive roboty przy budowie największego domu świata o 75 piętrach i 880 stopach wysokości. Budynek ten, ochrzczone mianem „Wieży Chicago“, zaprojektowany został przez znanego amerykańskiego architekta Waltera W. Aschlagera. Ogólny koszt budowy wyniesie 45 milionów dolarów. Aby nabrać pojęcia o prawdziwie amerykańskich rozmiarach tego olbrzymiego drapacza chmur, dość powiedzieć, że będzie on w stanie pomieścić mieszkania i biura dla 18.000 osób, a na budowę zużyte zostanie 85 milj. kg. samej tylko stali, powierzchnia zaś podłogi na wszystkich piętrach wyniesie 3,639.094 kwadratów stóp. Budynek ten ma być ukończony na jesieni roku przyszłego. Bodaj to rozmach amerykański! Jeden taki dom w Warszawie mógłby kłęskę bezdomności poważnie zmniejszyć.

Sprawy partyjne.

Posiedzenie Komitetu Obwodowego P. P. S. dla Wschodniej Małopolski

odbędzie się w niedzielę dnia 28 bm. we Lwowie, o godzinie 10 rano. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne, związane z XXI. Kongresem Partji.

Obecność wszystkich członków bezwarunkowo konieczna.

Wykrycie wielkiej afery wekslowej w Katowicach.

KATOWICE, 19. października. (A. W.) Na wniosek prokuratora aresztowani zostali dwaj dyrektorzy firmy „Ferro-Metal“ Jan Szklarz i Florjan Hajda, pod zarzutem dokonywania oszustw. Za pobrane towary płacili oni wekslami nieistniejącej firmy berlińskiej. Sprawa wyszła na jaw, z powodu protestu we-

ksli na pobrane towary, które zostały sprzedane, a pieniądze za nie wysłane zostały do Berlina. Jedna z firm poszkodowana jest na przeszło pół milj. zł. Prokuratorja prowadzi w tej sprawie energiczne dochodzenia. Spodziewają się przytrzymać ścisłych współpracowników tej afery.

Ze spraw miejskich

O staw sportowy i kąpielowy.

„Gdzie dużo przygotowań, tam nic z dialogu”, mówi przysłowie. Zda się jednak, że sprawa budowy stawu kąpielowego dla mieszkańców Lwowa nie została z kretesem zaprzeczona. W ostatnich bowiem dniach odbyły się dochodzenia wodno-prawne dla zbadania projektu. Urzędowanie miało miejsce w Urzędzie gminnym w Zamarstynowie. Przewodniczył rozprawie z ramienia Starostwa lwowskiego referendarz Dr. Gergowicz. — Gminę m. Lwowa zastępował syndyk miejski Dr. Stanisław Popiel i doradcy techniczni. W komisji wzięli również udział zastępcy gminy Zamarstyn-

nowa i Hołoska Wielkiego. Wszyscy obecni zastępcy władz oświadczyli się jednogłośnie za budowę. Znamca techniczny inż. Województwa p. Janowski po dokładnym przestudjowaniu projektu wydał opinię przychylną budowie i zastrzegł protokolarnie, że budowa ma być ukończona w całości najpóźniej do lat trzech. Jest zatem pełna nadzieja, że po uzyskaniu zezwolenia wodno-prawnego Gmina m. Lwowa będzie mogła z wiosną zacząć budowę tak doniosłego dzieła, jakim jest wielki staw kąpielowy i sportowy dla miasta ćwierćmilionowego, pozbawionego rzeki.

Walka z żebractwem ulicznym.

Z Magistratu miasta Lwowa otrzymaliśmy informacje, że z inicjatywy r. Frankowskiego zastępcy Komisarza Rządu zwołana została w pierwszych dniach października konferencja na której r. Frankowski, jako przewodniczący, przedstawił projekt organizacji dotychczasowego systemu elberfeldzkiego wspierania ubogich za pośrednictwem opiekunów ubogich. Organizacja ta polega na tem, że wprowadza się bony towarowe, które w miejsce dotychczasowego rozdawnictwa wsparć gotówkowych, będą rozdzielane przez opiekunów ubogich, ludziom potrzebującym opieki. Za te bony towarowe będą mogli ubodzy nabywać w sklepach miejskich artykuły pierwszej potrzeby. W wyjątkowych tylko wypadkach będą mogli opiekunowie ubogich udzielać również wsparć gotówkowych. Akcja ta z aplauzem przyjęta przez członków konferencji, dlatego dotychczas nie weszła jeszcze w życie, gdyż Magistrat nie otrzymał jeszcze odpowiedzi z mennicy państwowej w Warszawie, do której zwrócił się z zamówieniem sporządzenia bonów metalowych. Niezależnie od tej akcji Prezydent miasta

daży do wprowadzenia z Nowym Rokiem akcji bonów groszowych celem usunięcia żebractwa ulicznego. Do akcji tej wciągnięte zostanie całe ofiarne społeczeństwo lwowskie. Warszawa już w r. 1924 zainicjowała tę akcję, lecz faktycznie wprowadza w życie dopiero obecnie tak, że Lwów rozpocznie akcję tego rodzaju równocześnie ze stolicą.

Generalskie rządy w kopalni „T. E. S. Py”.

Kałuż.

Rządzi general w banku, rządzi też inny ze Lwowa kopalnią kaimitu. Gdy państwo obejmowało na własność kopalnię, przyrzekano robotnikom złote góry, przyszedł general a robotnicy przekonali się, że zamiast obietnic rządzić chcą nimi jak w koszarach. Zatarł ostatni przewleka się, wywołując ogólne podenerwowanie, robotnicy poszli na najdalsze ustępstwa, wystarczy, gdy się zapoda, że w ciągu 4 miesięcy robotnicy str-

Z sali sądowej.

„O jedność proletariatu”.

Przed Pierwszym Maja lwowscy komuniści wydali broszurę pod tytułem „O jedność Proletariatu”. Jako wydawca jednodziówki tej figurował 24-letni Józef Siłowski, czeladnik szewski. Broszurę skonfiskowano. Prokuratorja zaś pociągnęła „wydawcę” do odpowiedzialności za uprawianie agitacji komunistycznej.

Przed kilku tygodniami odpowiadał Siłowski przed sądem przysięgłych, rozprawę jednak odroczone w celu powołania nowych świadków. — Wezoraż stanął on ponownie przed sądem i został skazany na 2 mies. ciężkiego więzienia.

Rozprawie przewodniczył r. Antoniewicz, oskarżał prok. Gürtler, bronił dr. Pawlenki.

ETTINGERA „RHINOSAN”

(M. S. w. No rej. 924)

(dopuszczalne w ordynacji Kasy Chorych)

usuwa pewnie i szybko **KATAR NOSA**

oraz nadmierną wydzielinę śluzu, sprawiając ulgę w oddechaniu.

Wytwórnia: Apteka Mr. M. ETTINGERA we Lwowie.

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Zemsta opuszczonej kobiety.

W czasie rosyjskiej rewolucji i wojny Michał Swinarski, obywatel ziemski z pod Warszawy, odcięty od swego majątku, zbliżył się do opuszczonej na obczyźnie, tak, jak i on, Anny Welt, obywatelki estońskiej.

Sprawy zaszyły tak daleko, że traktował ją jak swą żonę. Czemu jednak nie zawarł z nią formalnego ślubu?

Z prostej, a nieprzewidywanej przyczyny, że w kraju pozostawił żonę i dzieci.

Przy boku cudzoziemki zapomniał jednak o tem, a tyle go z nią łączyło ciężkich przeżyć, tak się do niej przywiązał, że zdobywszy sposobność powrotu, zabrał ją z sobą do Polski.

Osiadłszy w majątku swym Klaudyn pod Warszawą, Swinarski usunął żonę, a wprowadził kochankę.

Stosunki ich jednak uległy radykalnej zmianie. Stała się między nimi krzywdą, wyrządzoną tamtej kobiecie i wyrzutu sumienia, które zatruwały obywatelowi życie.

Wdała się w to rodzina. Poczęto go namawiać, by przyjął prawowitą żonę, a usunął kobietę, zajmującą jej miejsce.

Swinarski wahał się długo, wreszcie jednak przemógł się i poszedł za głosem słuszności i sumienia. Połączone to było skądinąd z krzywdą, wyrządzoną Annie Welt. Posretniej drogi jednak nie było.

Estonka musiała opuścić dworek klaudynski.

Broniła się przed tem rozpaczliwie, lecz nie pomogły nic ani sceny płaczu, ani okropne groźby i przekleństwa.

Anna Welt wyjechała.

Wiejski dworek przyjął z powrotem starą panią, a po jego izbach rozległ się znowu tupot nóżek dziecięcych.

Niedługo jednak było tej radości.

Pewnej nocy białe jego ściany stanęły w płomieniach. Ledwo zdołano uratować cenniejszy dobytek. Ogień przerzucił się następnie na zabudo-

wania gospodarskie i wszystko pochłonął. Z pięknych budynków pozostały tylko zgłiszcza.

Policja podjęła dochodzenie. Okazało się, że krytycznego wieczoru widziano w Klaudynie Annę Welt. Dwa wieśniacy widzieli ją uciekającą od strony dworku w chwili, gdy już ukazywały się tam pierwsze błyski ognia.

Aresztowana w jakiś czas potem Anna Welt nie przyznawała się do bytności na miejscu przestępstwa.

Prokuratura sporządziła przeciw niej akt oskarżenia o podpalenie.

Estonka zasiadła wczoraj na ławie oskarżonych w warszawskim sądzie okręgowym.

Jest to młoda kobieta ani łana, ani brzydka. Błada twarz bez wyrazu, rysy pospolite. Tylko w ciemnych oczach nieco blasku.

Do winy nadal nie przyznawała się. Nie umiała jednak wykazać, gdzie była w czasie krytycznym.

Przed sądem przesunęli się świadkowie, którzy słyszeli, jak groziła Swinarskiemu „czerwonym kogutem”.

Sąd na podstawie szeregu dowodów skazał podpalaczkę na 3 lata więzienia.

Plan regulacji rzek w Polsce.

WARSZAWA, 19. października. (A. W.) Min. Robót Publ. od dłuższego już czasu opracowuje plan regulacji całego szeregu większych rzek w Polsce. W pierwszym rzędzie przystąpi do regulacji systemu wodnego Wisły. Uregulowanie brzegów Wisły na odcinku Warszawa-Gdańsk przy normalnych pracach regulacyjnych trwałoby 15 lat i kosztowałoby około 250 milionów zł. Prócz tego istnieje projekt uregulowania dopływów Wisły, a więc Bugu, Narwi, Pilicy i Wieprza. W dalszym projekcie Min. Pracy jest sprawa połączenia Wisły z Wartą przez wykorzystanie jeziora Copta i innych jezior. Kanały, które należałoby wybudować dla tego połączenia, miałyby 20 km. długości.

ca 4.000 dniówek. Ofiary ostatecznie odbija się na skromnym i nędznym budżecie domowym robotnika.

W ostatnich dniach trzy dni trwały pertraktacje. Dzięki ustępstwu robotników, uzgodniono wiele spornych punktów, pertraktacje prowadzone przez tow. Smetańskiego rozbiły się z winy Firmy. Każde nawet najsluszniejsze żądanie delegacji robotników bardzo długo wyjaśniać musiano licznym delegatom Firmy. Syndyk Firmy zapominał o przysłowiu, że gdzie konia kują tam żaba łapę podnosi i zamiast wyczekiwać na rezultat obrad i przygotować się do opracowania umowy zawrzeć się mającej, raz poraż dorzucił swe cztery grosze, które jąrzyły sytuację.

Całe społeczeństwo (nie wyłączając Bebechowców i czwartobrygadowców) jest po stronie robotników, z oburzeniem przyjęło do wiadomości, że w okresie zimowym zamierza się zredukować robotników, którzy po lat kilkadziesiąt pod ziemią pracowali.

We środę w pertraktacjach brał udział tow. Janicki. Uzgodniono wszystkie punkty zawrzeć się mającej umowy, podpisanie umowy odroczone do przyjazdu tow. Hałucha i dla omówienia nowych warunków w ostatniej chwili wysuniętych przez Firmę. Zatarł poważny, grozi kilku dni strejku w kopalni, to nietylko wstrzymanie robotów, to zniszczenie maszyn, które w zastój przez sól i rdzę, poważnym ułec mogą zniszczeniem. Robotnicy uchylają się od zatargu, w nader trudnych warunkach prowadzą pertraktacje, wierzą zapowiedziom p. generala, udzielonym na konferencji we Lwowie. — Dla uniknięcia zatargu, w wyzerpaniu wszystkich środków pokojowych robotnicy poszli na najdalsze ustępstwa. — Winę drugiej strony stwierdza sprowadzenie i ściąganie z okolicznych posterunków, policjantów i agentów, którzy szweluja się po kopalni niepotrzebnie wywołując jąrzyenie. Na robotników, spokojnie i lojalnie walczących o prawo do pracy, o zniesienie krzywdzącej redukcji robotników p. general, czy inny usłużny urzędnik sprowadził policjantów! — Czy takie postępowanie nie jest na rękę komunistom? Niech p. general po zastanowieniu się odpowie.

Pan inspektor pracy w Stanisławowie jak zwykle nie zainteresował się sprawą zapomniawszy, że tabakiera dla nosa a nie nąodwrót i nawet nie odpowiedział na prośbę Związku.

Jar.

Kolejowa czerezwyczajka.

Z Stanisławowa piszą nam:

Stanisławowska Dyrekcja wzięwszy się obecnie do „sanowania” zabagnionych stosunków, stworzyła u siebie nowy dział wywiadowczy w postaci

szpiegowskiej szajki konfidentów

mającej na celu wykrywać nadużycia, dokonywane przez konduktorski personel pociągowy.

Na wstępie zaznaczamy, że piętnując ten draconiński pomysł, nie mamy na myśli brać w obronę nadużyć lub korupcji, dowodem czego, że stałe przeciwko temu występujemy, przysparzając sobie wielu wrogów, — lecz dziwi nas niezmiernie, że dyrekcja będąca w posiadaniu tak olbrzymiego aparatu kontrolnego, składającego się z dziesięciu rewizorów oraz całej masy wyższych urzędników, nie jest w stanie istniejącego zła wytepić, lecz chwyciła się tak brudnej i nieszlacheckiej roboty, wynajmując i oplacając kilkunastu buczackich żydków do szpiegowania w pociągach konduktorów rewizyjnych.

Banda tych zdegenerowanych osobników wpadając do pociągu, rozmieszcza się po kilku w wszystkich klasach w rozmaitem przebraniu jako to: w strojach wieśniaczych, ubraniach szpitalnych lub zdemobilizowanych wojskowych, natrętnie molestuje niewinnych konduktorów o bezpłatny przejazd z uwagi na swe ubóstwo lub chorobę — wtykając przemocą do kieszeni kilka złotych i uciekając celem złożenia relacji o dokonaniem przez konduktora łapownictwie.

Rzecz oczywista, że konduktor pełniąc swą trudną służbę na mocy istniejących instrukcji i przepisów, mimo wszystko posiada duszę, sumienie i litość i w wypadku gdy taki szpicel udający chorego i głodnego, powracającego ze szpitala, zacznie przed nim płakać, błagając go o przewiezienie do domu, choćby był przykłym służbistą i pracownikiem najbardziej zaufanym, może zawinić idąc z litości przeciw istniającym przeprosom b. z najmniejszej chęci zysku.

Wypadki te mnożą się w zastraszający sposób: onegdaj jeden z konduktorów S.

napadany był przez dziesięciu takich konfidentów,

kortrzy znając go dobrze jako człowieka o żelaznej woli w perfidny wprost sposób i bandycki starali się mu wtykać pieniądze do rąk a nawet wkładać do kieszeni.

Dzięki tylko wielkiej energii, zdołał on wszystkim oddać wraz z pieniędzmi w ręce policji

z doniesieniem o usiłowane przekupstwo i wykluczyć z dalszej jazdy, przyczem kilku z nich w czasie szamotania otrzymało po kilka latarek po głowie.

Rzeczy te nastreczyć mogą wiele nieprzyjemności tak konduktorom w służbie będącym jako też i dyrekcji kolejowej, gdyż wszyscy zainteresowani konduktorzy solidarnie uchwalili, że nie mając innego wyjścia wobec powtarzających się

ataków na byt ich i ich rodzin wobec każdego napotkanego konfidenta dyrekcyjnego odpowiednio zareagują.

Onegdaj jeden z nich wykluczony na przestrzeni z dalszej jazdy przez konduktora rewizyjnego, składał naczelnikowi tej stacji kilkadziesiąt dolarów kaucej, celem umożliwienia mu dalszej jazdy, którą uważał za nader pilną, oświadczając, że na końcowej stacji na potrzebne od niego wiadomości oczekiwał będzie komisarz kolejowy K.

Nowy ten system szpiegowski zaprowadzony w stanisławowskiej dyrekcji przejmując każdego uczciwego człowieka wstrętem i pogardą.

Nie po to przecież polski kolejarz walczył z zaborami, by zwalić mury kazamat szpiegowskich, nie po to z oburzeniem odwraca się od bolszewickich jaczejek — by dziś w wolnej i demokratycznej ojczyźnie los jego zawisłym był od nikczennego i podłego prowokatora, trzającego się za pieniądze zapracowane potem i krwią ofiarnych kolejarzy.

Haniebną tą sprawą, kompromitującą całą Dyrekcję kolejową w Stanisławowie winien niezwłocznie się zająć Sejm i Rząd.

(Kolejarz.)

Obchód 10-lecia niepodległości Polski.

Okólnik Zarządu Głównego T. U. R.

W bieżącym roku przypada 10-cio lecie niepodległości Polski. Zarząd Główny TUR postanowił, aby Oddziały TUR dopomogły klasie robotniczej do zaznaczenia swego udziału w tej uroczystości przez urządzenie obchodów.

Przedewszystkiem Oddziały mają dopomódz Partji, aby zorganizować obchód rocznic powstania Tymczasowego Rządu Ludowego w Lublinie. Zasadniczo uroczystość winna się odbyć dnia 7 listopada. Jeżeli jednak z jakichkolwiek bądź względów byłoby to niemożliwe, — obchód może być przeniesiony na inny dzień czy niedzielę.

W części przemówieniowej ma być podana historia walki o niepodległość Polski klasy robotni-

czej i socjalizmu polskiego, jak również udział tych czynników w tworzeniu niepodległego Państwa Polskiego, historia powstania Rządu Lubeckiego i jego znaczenie (na co należy położyć szczególny nacisk), oraz powstanie i historia pierwszego Rządu Ludowego.

Prócz przemówień musi być część artystyczna, starannie przygotowana z programem zależnym od miejscowych warunków.

Gdyby Oddział chciał dopomódz Partji i miał możliwość samodzielnego urządzenia drugiego obchodu dnia 11 listopada i w tym obchodzie winien podkreślić rolę i udział socjalizmu polskiego w walkach o niepodległość i tworzeniu Państwa Polskiego.

Obchód z dnia 7. XI. może być prosto powtórzony dnia 11. XI.

Gdyby Oddziały zostały zaproszone do urządzenia wspólnych obchodów, w którymś z tych dni, mogą wziąć udział w nich pod warunkiem, że charakter tych obchodów będzie odpowiadał naszej ideologii, i że będzie mu zagwarantowana możliwość zaznaczenia swego stanowiska.

Bliższe szczegóły dotyczące programu obchodu rozesłamy Szanownym Towarzyszom w dniach najbliższych.

Warszawa, 19. października 1928.

Zarząd Główny T. U. R.
Sekt. generalny:
Dr. St. Kopicński.

Do Zarządów Związków Zawodowych!

Działających na terytorjach wojew. lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i wolińskiego.

Centralna Komisja Związków Zawod. na swem posiedzeniu w dniu 11 października rb. postanowiła wezwać wszystkie Zw. do podjęcia akcji zbierania datków i ofiar na rzecz strejkujących robotników przemysłu włókienniczego w Łodzi.

Trwający już około 10 dni strejk wywołany katagorycznym oporem przeciw za-

łatwieniu żądań robotników przez przedsiębiorców, zasługuje na poparcie przez robotników całej Polski.

W myśl powyższego, zechciejcie Szanowni Towarzysze wydać odpowiednie polecenie oraz rozesłać listy składkowe.

Zebrane przez Was pieniądze, przesyłajcie bezpośrednio na adres: Związek Zaw. Robotników Przemysłu Włóknistego, Łódź, ul. Narutowicza Nr. 50.

Sekretariat Okr. Zw. Zaw. we Lwowie.

Z Teatru.

„Tajemnicza Dama“ (Lady X).

Amerykańska operetka jazzbandowa w 3 aktach L. Herzera. — Muzyka G. Edwardsa. — Przekład T. Wołowskiego. Reżyserja Michała Tatrzańkiego.

Wśród powodzi amerykańskich produktów ciężkiej i lekkiej Muzy, zdobywających europejski rynek teatralny, jest wystawiona w Teatrze Wielkim, operetka „Tajemnicza dama”, produktem zupełnie znośnym. Jeśli się zważy, że staramy się na gwiazt zamykanizować, aby móc nadać tempo zwarzajowanej rytmicie współczesnego życia, to wystawienie „Tajemniczej damy” uważać należy za jeszcze jeden, nieszkodliwy zresztą, krok ku medicalizacji wszystkich przejawów życia powojennego, ulegającemu dawniej skomplikowanym i indywidualnym procesom odczuwania i reagowania na piękno. Wiadomo, że produkcja amerykańska polega na tem, że każdy robotnik wykonywał tylko część roboty, nie troszcząc się o całość. To też libretto L. Herzera jest wyprodukowane w zupełnej niezależności od muzyki Edwardsa i odwrótnie. Powiedziałbym nawet, że librecista był bardziej pomysłodawcą muzyka, który po za kilku „fazami” dźwięcznie i melodyjnie wplecionymi w

muzykę prawie melodramatową, nadającą się do jazz-bandu, jak piernik do wiatraka, stworzył partyturę nieszczęśliwą, aczkolwiek niepozbawioną oryginalności w instrumentacji.

Jeśli jednak reżyser Tatrzański włożył w wystawienie tej operetki cały swój talent i ogromny wysiłek twórczy; to wiedział dlaczego to robi. Publiczność lubi i ucieszcza na „Tajemnicze damy” z muzyką jazzbandową. Lubimy rytm amerykański, jazgot i bluff. W Warszawie, gdzie byłem niedawno, wystawiał równocześnie Teatr Polski, wspaniałą bujną amerykańską „Broadway” — Teatr „Nowości”, wielką rewję „Warszawa—New-Jork”, — a Teatrzyk „Czerwony As”, wspaniały kryminał p. t. „Goście z Ameryki”. A więc: czysta Ameryka! Teatry te były wysprzedane codziennie. Dlaczegoż więc Lwów nie może się nieco zamerkanizować?...

Operetkę „Tajemnicza dama” warto zobaczyć. Wystawa przepyszna i godna wielkiej sceny. Tatrzański, jako reżyser prześcignął siebie samego o całą głowę, reżysera pełnej krwi. Dekoracje Balka piękne i pomysłowe. Wykonawcy zasłużyli na rzetelne uznanie. W pierwszym rzędzie p. Kulczycka, która w swoim debiucie odniosła pełny sukces. Głos jej, choć nie wielki, ale pięknie postawiony o subtelnej modulacji i miłym „timbrze”, świadczy o dużej kulturze muzycznej i talencie debutantki. Piękna aparycja, duże obycie się ze sceną i korzystne warunki zewnętrzne

czynią z tej aktorki korzystny nabytek dla tutejszej operetki. W roli lorda Shelleya wystąpił p. Malinowski. Wyzbęł się już widoczny tremy i sztywności, bo śpiewał i grał pierworzędnie. Rola lady Shelley „leżała, jak ulał” w rodzaju talentu p. Ryłkiej, która na scenę wniosła dużo życia, uroku i szampańskiej werwy. Tatrzański, jako Jonny był — jak zawsze — kapitalny. Z innych epizodycznych ról wywiązały się bez zarzutu pp. Bojanowski, Kowalski, Kopiczyński, Szmidt i Szostand. Tańce układu baletmistrza Ciesielskiego wzbudzały rzetelny pożywk i uznanie. Specjalnie wyróżnił się taniec „Czarne tango” w wykonaniu pp. Ciesielskiego, Brzezówniej i Wojciechowskiej, oraz piękny, stylizowany „Wachlarz”, odtańczony przez uroczą primabalerinę p. Kamińską.

Mniej przemówiły mi do przekonania 16 girlsów. Przecież Lwów słynie z ładnych kobiet, dlaczegoż więc taka, a nie inna kolekcja? Także i od „girlasów” wymaga się choćby prymitywnych wiadomości z początkującej choreografii.

Kapelmistrz p. Serebyński dyrygował sprawnie orkiestrą, która ze wszystkich sił starała się zagłuszyć wykonawców. Kostjomy z pracowni p. Linhardowej: bajeczne. — Peruki z pracowni Rzeszutki: buzi dać. — Urządzenie sceny I. Stahla: Europa. Wszystko razem warto zobaczyć!

(w. r.)

Oryginalny pomysł: domy na szczudłach.

Z interesującym artykułem na temat nowoczesnego budownictwa wystąpił na łamach redagowanego przez siebie pisma: „Esprit Nouveau”, inż. Le Corbusier. Proponuje on nowy punkt widzenia w budowaniu miast i łączy do radykalnego rozwiązania kwestji wzmagającego się ruchu ulicznego.

Mieszkanie powinno odpowiadać swemu celowi tak samo niezawodnie, ściśle i logicznie, jak maszyna. Budowanie domów mieszkalnych na przedmieściach powodujące konieczność jeżdżenia co rana i co wieczór z domu do biura, lub warsztatu i z powrotem, uważa Le Corbusier za zupełnie nielogiczne. Uważa natomiast, że jeśli ludzie mogą doskonale pracować w biurach na piętnastem piętrze, to z takim samym powodzeniem na tem samym piętrze a nawet wyżej mogą mieszkać, gdzie powietrze jest takie same, jak za miastem, gdyż powyżej siódmego piętra nęma już kurzu, a wiatr nieskażony tumanami kurzu i wyliewami ulic dmie tam tak swobodnie jak na podmiejskich polach. Miejsce pracy i mieszkania powinno być odległe od siebie nie poziomej linii, lecz w pionowej, pracować należy niżej, np. do wysokości 20 piętra, a mieszkać od 20 do pięćdziesiątego piętra. Dachy przez ozdobienie drzewami i gazonami mogą świetnie zastąpić nam parki, do których trzeba schodzić, na ulicę, a nieraz dość daleko jechać.

Oczywiście te zgrupowania w osiedlach niebotycznych gmachów z tysiącami mieszkańców, zwiększy znacznie ruch pieszy i kołowy na ulicach. Aby go uregulować, inż. Le Corbusier podaje bardzo prosty sposób: domy należy budować na wysokich 20-metrowych żelazo-betonowych szczudłach, miejsce między którymi mogłoby być wykorzystane dla celów komunikacyjnych.

Odpowiedzi Redakcji.

PRYWATNY ZAKŁAD NAUKOWY IM. H. JORDANA we Lwowie. Wszelkie komunikaty, dotyczące prywatnych instytucji, mogą być umieszczane tylko jako płatne ogłoszenia.

Komunikaty.

WEZWANIE DO INWALIDÓW W. P. Na obchód dziesięciolecia powstania państwa polskiego wyjeżdże do Warszawy Legja Inwalidów W. P., jako członek „Federacji Zw. Obrońców Ojczyzny”. Celem ustalenia ilości uczestników, zechcą się członkowie Legji natychmiast zgłosić w Zarządzie, przy ul. Kąciak 1. 21.

WOLNE KONCESJE MONOPOLOWE DLA INWALIDÓW. Legja Inw. W. P. ul. Kąciak 21, podaje co wiadomości, że są opróżnione koncesje monopolowe wódczane, zastrzeżone dla inwalidów wojennych. Termin wnoszenia podań kończy się 10. listopada b. r. Chcący się ubiegać o powyższe koncesje, zechcą się zgłaszać w sekretarjacie Legji Inwalidów W. P.

Repertuar kin lwowskich.

KOPERNIK: Brygida Helm i Jack Trevor we filmie „Małżeństwo”.

MARYSIENKA: Brygida Helm i Jack Trevor we filmie „Małżeństwo”.

APOLLO: „Błękitne Noce”.

LEW: Hr. Agnes Esterhazy we filmie „Gehenna zdradzonego męża”.

PALACE: „Marynarze i blondynki”.

CHIMERA: „Wieża Miłości”.

AVENUE: „Macocho”.

OAZA: „Car Iwan Groźny”.

GRAZYNA: „Mandaryn Wu”.

CASINO: „Danton i Robespierre”.

FATAMORGANA: „Grobowiec miłości” Paweł Wegener.

GRAMOFONY

beztubowe „Columbia”, „Parlophon” i inne tubowe i walizkowe. **PLYTY** krajowe i zagraniczne, we wielkim wyborze sprzedaje jedyna najtańsza i najsolidniejsza firma **Malwina ROSENMAN**
Lwów, Jagiellońska 17. — Telef. 17-25
Zlecenia z prowincji odwrotnie.

MEBLE NA RATY!

Ceny gotówkowe, oraz **MEBLE** tapicerowane, własnego wyrobu, najtaniej w **DOROTEUM**,
Leona Sapiehy 34, telefon 15-01.

Na 6-cio Miesięczne Spłaty

Gramofony tubowe, beztubowe i walizkowe
Płyty od 10 sztuk na dogodnie spłaty poleca znana firma

„**ECHO**” Lwów, ulica Sykstuska 24
Telefon 27-81.

Wiktorja Libańska

wdowa po Inż. E. Libańskim — założyła

PRACOWNIĘ TRYKOTARSKĄ

Wyrabia swetery, żakiety, garsonki, kostjomy, reformy, pończochy, skarpetki i t. p. Przerabianie starych trykotaży, podrabianie pończoch i skarpetek. Wykonanie z najlepszego materiału, bardzo staranne i po umiarkowanych cenach.

Pracownia mieści się we Lwowie przy ul. **BATOREGO 34, mezanin**

POWIEŚĆ

MARJI HAUSNEROWEJ

ZIELONE OKIENNICE

CENA 3 ZŁ.

Do nabycia w

KSIĘGARNI LUDOWEJ

ul. Szajnochy 2.

REGULAMIN CZYNNOŚCI KAS CHORYCH

w zakresie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24/9 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 106 poz. 911), omawiający dokładnie **zobowiązania Kas Chorych wobec pracodawcy i ubezpieczonego** (na wypadek choroby, bezrobocia i przesiedlenia).

Regulamin zawiera **10 wzorów** potrzebnych dla Kas Chorych.

Regulamin ten jest niezbędny dla każdej Kasy Chorych, instytucji finansowych, przemysłowych i t. d. i dla każdego pracownika umysłowego.

Cena egzemplarza zł. 1.50

Do nabycia

w Księgarni Ludowej, Szajnochy 2.

Ważne dla P. T. Kolejarzy

Księgarnia Ludowa, Szajnochy 2

poleca następujące książki:

Przepisy sygnalizacji na kolejach polskich	zł. 3.—
Przepisy egzaminacyjne dla pracowników P. K. P.	„ 2.—
Hamulce kolejowe oraz przepisy służbowe dla kierow. parowozów, palaczy, kier. pociągów, konduktorów i służby przetokowej	„ 3.—
Przepisy służbowe dla konduktorów przy pociągach osobowych	„ 2.—
Ulgi i zniżki pozataryfowe dla pasażerów , ważne na Polskich Kolejach Państwowych	„ 1.50
Geografja Kolejowa dla użytku pracowników kolejowych, do egzaminów zawodowych z mapą kolejową	„ 2.—
Zbiór Ustaw , rozporządzeń i przepisów Polskich Kolei Państwowych, dla użytku Pracowników kolejowych do egzaminów zawodowych	„ 3.—
Inż. Jan Cholewo, Mosty kolejowe budowa i utrzymanie, dla użytku techników drogowych	„ 2.50

CENNIK OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. szer. 40 mm. 1 szpalt. za tekstem — 15 gr. Nadesłane 40 gr. (szer. 80 mm.) po kronice 55 gr., w tekście (kronika, repertuar) 70 gr., na pierwszej str. 80 gr., drobne ogłoszenia zwykłe za słowo 8 gr., kupno i sprzedaż 10 gr. Cała stronica 300 zł., pół str. 150 zł. Ogłoszenia zamiejscowe o 25%, drożej, zagr. o 50%.